BŘEZEN–DUBEN 2018

JEDNIČKA

... nejstarší, a přece mladá

Spolupráce: Disciplíny a generace...

Při prezentacích Jedničky na veřejnosti se často nevyhneme tradiční mantře, charakteristice „Největší lékařská fakulta v České Republice“. Ti, kteří nám moc nefandí, to trošku škodolibě (většinou spíše autoterapeuticky) přeformulovávají na to, že jsme fakulta „masová“...

Možná tomuto přídomku trochu napomohlo několik let v minulosti, kdy se počty studentů a oborů poněkud přes míru rozkošatěly. V současnosti je u nás ovšem poměr počtu studentů na učitele ze všech lékařských fakult nejpříznivější (jakkoli bychom jej chtěli ještě zlepšit) – je tudíž

UK AKTUÁLNĚ

Ománská princezna obdržela medaili

UK hostila druhý Mezinárodní Staff Training Week

Evangelická teologická fakulta UK si zvolila staronového děkana

V Anatomickém ústavu se vzpomínalo

OBSAH

Senátoviny

JEDNIČKA ve vědě

JEDNIČKA aktuálně

Všichni chceme být JEDNIČKA
Sportujete? Pomozte nám oživit tělovýchovnou jednotu!

Co pro mě znamená JEDNIČKA
Prof. MUDr. Otomar Kittnar, CSc.

Hyde park
Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky?

Jak získat motivaci pro studium i po něm?

Nezapomenutelné zážitky z Egypta

Nejkrásnější den života znovu po padesáti letech

Na Vyšehradě pro stoletou republiku!

Významná ocenění

JEDNIČKA objektivem

výuka vlastně nejindividuálnější (jakkoli do harvardského ideálu 1 : 1 ještě mnoho chybí).

Věda bez nálepky klinická/laboratorní/teoretická

Existuje ovšem řada aspektů, pro které je „kontrolovaná rozsáhlost“ fakulty jednoznačným přínosem. Máme nejširší klinickou základnu napříč fakultními a dalšími významnými nemocnicemi v Praze, spolupracujeme s nemocnicemi a zdravotnickými institucemi v celé republice. Disponujeme rozsáhlým spektrem nejmodernějších vědeckých technologií a jejich park a infrastrukturu stále rozšiřujeme. A hlavně, náš tým disponuje expertízou širokého spektra biomedicínských oborů. To vše je východiskem našeho dlouhodobě stabilního postavení mezi nejproduktivnějšími vědeckými institucemi naší republiky. A co je nejdůležitější, umožňuje nám definovat a uskutečňovat rozsáhlé vědecké programy, jejichž komplexita překonává historizující – a v některých případech spíše obsoletně „maloměstské“ – nálepkování vědy na „klinickou“, „laboratorní“ nebo „teoretickou“.

Právě propojení všech těchto komponent činí z našich úspěšných vědeckých skupin světové hráče a vyhledávané partnery dalších týmů z jiných institucí a geografií. Záměrně se vyhýbám výčtu pracovišť či skupin, které jsou dlouhodobě ilustrací úspěchu, budovaném právě na základech těsné spolupráce fakultních pracovišť.

Věda pro talentované a motivované studenty

Pro budoucnost fakulty (ale vlastně i biomedicíny obecně) je podstatné, že právě v těchto týmech jsou postgraduální studenti vedeni kompetentními školiteli k chápání komplexnosti a vnitřní strukturovanosti biomedicínské vědy. A přestože pregraduální kurikulum je celkem logicky spíše edukační než vědecké, špičková pracoviště fakulty nabízejí v rámci extrakurikulárních aktivit možnost nahlédnout a vykonat první vědecké krůčky i talentovaným a motivovaným pregraduálním studentům. Právě takový pregraduální „priming“ pomáhá přivést studenty, kteří chtějí ke své budoucí profesionální odborné práci připojit i vědeckou komponentu.

„Věda začíná od kvalitní testovatelné hypotézy, nikoli od ambice stát se docentem. A že na tom s tímto pochopením nejsme na Jedničce špatně, dokládají vědecké databáze i obhajoby všech Ph.D. a habilitačních prací či jmenovací přednášky našich akademiků.“

Kvalifikovaná volba postgraduálního doktorského studia otevírá cestu k akademické medicíně. Pregraduální kontakt s vědou tedy může být diferenciačním stimulem pro naše budoucí kolegy. Proto je v bezprostředním zájmu nás „dospělých akademiků“ přemýšlet o našich studentech nad rámec standardní výuky, tedy cvičení, seminářů, přednášek a zkoušení.

Přitom i pro absolventy, kteří se v budoucnu vědecké práci přímo věnovat nebudou, je užitečné vědět, že věda na klinikách již dávno není jen „naše zkušenosti s…“ ani „máme velký soubor pacientů, ať v tom někdo něco změří a nás připíše“ a na druhé straně, že věda na teoreťácích není „smícháme to, protože to nikdo nesmíchal, máme stroj, který zrovna tohle umí změřit, a pak z toho spočítáme průměr“. A hlavně, že hranice mezi klinickými a teoretickými pracovišti má dnes již spíše vymezení folklorní než racionální, protože „exekutoři“ a „tvůrci“ mohou být jednou na té straně, podruhé na oné, ale většinou na stranách obou.

Věda s podporou špičkové odborné práce

Kvalitní vědecké přípravě na naší fakultě napomáhá model organizace doktorských studijních programů v biomedicíně. Na něm se podílejí všechny lékařské fakulty UK, navíc ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou UK a Akademií věd České republiky. Svou formou se blíží filozofii vědecké přípravy na významných zahraničních institucích.

Svým frekventantům umožňuje autentické uvědomění si propojenosti disciplín. Pochopení, že metoda či soubor jsou jen prostředky, nikoli cíle. Že neexistuje nějaká izolovaná molekulární biologie coby „laboratorní výzkum“ a někde mimo jakási onkologie, kterou pracovně nazveme „klinickým výzkumem“. Že věda začíná od kvalitní testovatelné hypotézy, nikoli od ambice stát se docentem. A že na tom s tímto pochopením opravdu nejsme špatně, můžeme doložit vědeckými databázemi a jako akademičtí občané se o tom také můžeme pravidelně přesvědčovat například pohledem na náš web, kde anoncujeme obhajoby všech Ph.D. a habilitačních prací či jmenovací přednášky.

Mnozí z vlastní zkušenosti víme, jak obtížné je v rámci své profesní přípravy spojit obě cesty – popromoční specializační vzdělání a vědeckou přípravu. Jejich úspěšné naplnění se mimo jiné odvíjí již od pochopení jejich odlišností, přičemž právě jejich úspěšné spojení je to, co posouvá kvalitní medicínu do roviny akademické biomedicíny.

Svou úvahu si dovolím uzavřít parafrází výstižného názoru jedné z našich kolegyň, reagující na otázku Hyde Parku tohoto čísla Jedničky: Skvělá odborná práce nemusí být vědecká, ale skvělá věda se musí opírat o kvalitní odbornou práci.

Aleksi Šedo, děkan 1. LF UK

SENÁTOVINY

K hodnocení výuky

Výsledky anonymní ankety za minulý akademický rok 2016/17 se zabývala Komise pro hodnocení výuky i vedení fakulty. I přes mírný nárůst oproti předchozím rokům se v SIS do ankety zapojilo jenom 889 studentů (což je pouhá pětina studentů naší fakulty)! Nejvíce se to podepisuje na hodnocení klinických předmětů, kdy se často sejde příliš málo odpovědí na to, aby se podle nich dalo cokoliv změnit. Nejhůře hodnocení učitelé jsou pozváni na osobní setkání s vedením fakulty a společně probírají připomínky. Ti, kteří jsou studenty hodnoceni nejlépe, jsou naopak odměňováni a dále motivováni finančními prémiemi. Hodnocení zabere jen chvíli, tak prosím napište i letos, co se vám líbilo a co byste rádi viděli jinak. Váš názor a zpětná vazba pomocí ankety je pro kvalitu výuky na fakultě zcela zásadní! A studenty z klinických ročníků prosíme o hodnocení výuky co nejdříve po ukončení stáže, na konci akademického roku se detaily už jen těžko vybavují.

Děkujeme!

Alžběta Nováková,
Martin Pehr,
Hana Dittrichová

JEDNIČKA VE VĚDĚ

Představujeme vědeckou skupinu prof. Martina Haluzíka

Tým prof. Martina Haluzíka působí v Laboratoři endokrinologie a metabolismu Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky, kde spolupracuje s dalšími výzkumnými skupinami. Je rovněž výzkumně úzce propojen s Laboratoří translační a experimentální diabetologie a obezitologie Centra experimentální medicíny IKEM. Kromě seniorských vědeckých pracovníků zde působí i post- a pregraduální studenti nejen z 1. LF UK, ale i z Přírodovědecké fakulty UK a VŠCHT.

Zaměření

Skupina svým zaměřením navazuje na tradici výzkumu patofyziologie endokrinního systému založenou světově uznávaným experimentálním endokrinologem prof. Schreiberem, pod jehož vedením vedoucí skupiny dříve působil. Tradičním tématem je endokrinní funkce tukové tkáně a její úloha při vzniku komplikací obezity a diabetu. V posledních letech je však velký důraz kladen také na mechanizmy působení bariatrické a endoskopické léčby obezity a diabetu včetně úlohy střevních hormonů a žlučových kyselin. Hlavní klinickou základnou výzkumu je Centrum diabetologie IKEM. Experimentální část je zaměřena na účinky nových terapeutických látek pro léčbu obezity a diabetu.

Spolupráce, granty a projekty

Skupina spolupracuje s dalšími laboratořemi ÚLBLD, velmi úzce zejména se skupinou prof. Vítka na poli žlučových kyselin a bilirubinu. Další klinická spolupráce probíhá s Klinikou hepatogastroenterologie IKEM, II. chirurgickou klinikou, Klinikou anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny, Gynekologicko-porodnickou klinikou, Ústavem tělovýchovného lékařství (doc. Vilikus, Dr. Haluzíková), Mikrobiologickým ústavem AV ČR (Dr. Kuzma), Ústavem organické chemie a biochemie AV ČR (Dr. Maletínská) a řadou dalších. Mezinárodní spolupráce navazují na působení v konsorciích evropských projektů a na nová témata řešená v aktuálních projektech (Universität Leipzig – prof. Bluher; Mount Sinai Medical Center, New York – prof. Leroith a další).

Mezinárodní význam

Výzkumný tým patří k mezinárodně vysoce ceněným vědeckým skupinám v rámci problematiky etiopatogeneze diabetu 2. typu a endokrinní funkce tukové tkáně a střeva. Důkazem je mnoho prioritních vysoce citovaných prací na tato témata, řada vyzvaných přednášek vedoucího skupiny a jejich dalších členů na významných evropských a světových kongresech a aktivní působení vedoucího skupiny v redakčních radách prestižních časopisů (mj. senior editor Journal of Endocrinology a Journal of Molecular Endocrinology).

Pokud máte zájem o více informací, pište na: mhalu@lf1.cuni.cz

Objev nového genu způsobujícího onemocnění rohovky

Vědci z Laboratoře pro studium vzácných nemocí Kliniky dětského a dorostového lékařství objevili pod vedením doc. Petry Liškové a ve spolupráci s britským týmem z University College London, že mutace genu GRHL2 jsou příčinou závažné vady oční rohovky – zadní polymorfní dystrofie typu 4.

Tímto objevem tak navázali na úspěch z roku 2016, kdy společně prokázali, že mutace genu OVOL2 jsou příčinou zadní polymorfní dystrofie typu 1. Díky získaným poznatkům vědci objasnili, že společným mechanismem všech doposud známých typů polymorfní dystrofie je abnormální aktivace epitelo-mezenchymální tranzice rohovkového epitelu. Tento poznatek otevírá cestu k návrhu a vývoji vhodných terapeutických postupů.

Výsledky několik desítek let trvajícího výzkumu byly publikovány v březnovém čísle časopisu The American Journal of Human Genetics.

klu

Výzkum zvoncové kultury v eneolitu

Časopis Nature otiskl v březnu genomickou studii The Beaker phenomenon and the genomic transformation of northwest Europe, na níž se za naši fakultu podílel prof. Václav Smrčka z Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků.

Studie, kterou vedli vědci z americké Harvard University, mapuje migraci Kultury zvoncových pohárů z období 4700–4400 př. n. l. a má zásadní význam pro archeologii a tvorbu genetické struktury obyvatel Evropy. Na výzkumu pracovala řada vědeckých institucí z Evropy a ze Spojených států. Mezi 144 vědeckými pracovníky zde působili kromě prof. Smrčky ještě další čtyři odborníci z České republiky.

klu

JEDNIČKA AKTUÁLNĚ

V hlavní roli děti a jejich Den!

Zahrada u kostela sv. Kateřiny opět ožije v pátek 1. června od 14.00 tradiční Dětskou poutí, kterou naše fakulta pořádá ve spolupráci s VFN, MČ Praha 2, Městskou policií Praha 2 a motorkářským klubem Black Dogs. Vezměte své ratolesti a přijďte si to užít! Více informací najdete brzy na fakultním webu.

zub

Fair Food – do kdy a od kdy?

Pokud jste fanoušci naší nové kantýny Fair Food Club, která v letošním akademickém roce slavnostně otevřela své prostory v Ústavu vědeckých informací, pak vězte, že 30. června se dveře tohoto útulného místa zavírají. Nebojte se, opět se na gruzínské jídlo můžete těšit v říjnu 2018, a to navíc v zrekonstruovaném a rozšířeném prostoru. Heslo: menší fronty, více jídla! *zub*

JEDNIČKA AKTUÁLNĚ

Proti zmírnění tzv. nekuřáckého zákona
Za jeden rok v ČR způsobí kouření smrt 15–16 tisícům lidí. Kvůli alarmujícím číslům platí od května 2017 Zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, který zavedl plošný zákaz kouření v restauracích. „V restauraci očekáváme zdravotně nezávadné jídlo a pití. To všichni jejich soukromí majitelé samozřejmě zajišťují – žádnou státní restauraci neznám. Logicky by tam měl být i zdravotně nezávadný vzduch," řekla na tiskové konferenci vedoucí Centra pro závislé na tabáku III. interní kliniky Eva Králíková. ÚZIS na nových datech doložil, že po prvním půlroce od absolutního zákazu kouření v restauracích poklesl počet hospitalizací u onemocnění, kde se omezení kouření projevuje téměř okamžitě. Jde o akutní srdeční infarkt, anginu pectoris, ischemickou chorobu srdeční a astma.
klu

Mozek na Jedničku
Naše fakulta se připojila k festivalu Týden mozku 2018 a uspořádala v prostorách AV ČR interaktivní výstavu Mozek na Jedničku. Studenti i lékaři zprostředkovali návštěvníkům činnost mozku z pohledu různých medicínských specializací – od neurologie přes ORL či ergoterapii až po adiktologii.
klu

Rockové léto ve zdraví
Přijďte nás podpořit na rokáč! Také letos se naše fakulta 4.–6. července zúčastní populárního festivalu Rock for People! Na letišti v Hradci Králové si návštěvníci festivalu budou moci vyzkoušet základy první pomoci, samovyšetření prsou a varlat, dozvědí se něco o závislostech nebo sexuálně přenosných chorobách. Dorazte, zeptejte se nás a užijte si vědomosti jinak!
zub

Horečka sobotní noci na Jedničce
Naše fakulta bude opět součástí oblíbené Pražské muzejní noci. V sobotu 9. června se můžete těšit na komentované prohlídky v Anatomickém a Stomatologickém muzeu, vyzkoušet si bohatý doprovodný program, který již tradičně připravují naše studentské spolky nebo si jen tak odpočinout u dobrého pití ve Fausťáku. I letos bude pro nedočkavé připravena úniková hra z fronty, při níž mohou vyhrát VIP komentované prohlídky Anatomického muzea.

V odpoledních hodinách jsme pro vás připravili sérii zajímavých přednášek: Karel IV. – otec vlasti, jak ho neznáme (J. Bartoníček), Zapomenuté osudy pražských vědců (O. Naňka), Rozkvět pražské lékařské fakulty mezi dvěma světovými válkami (K. Černý). Přijďte zavzpomínat nejen na období první republiky od 16.00 do ve velké posluchárny Anatomického ústavu. V případě zájmu se registrujte na: *zuzana.burianova@lf1.cuni.cz.* Více na *www.prazskamuzejninoc.cz*
zub

A. Linhart v čele českých kardiologů
Přednosta II. interní kliniky kardiologie a angiologie Aleš Linhart byl zvolen příštím předsedou České kardiologické společnosti. Této funkce by se měl ujmout na období od května 2019 do května 2023. Gratulujeme!
red

20 let hluboké mozkové stimulace
Prvnímu českému pacientovi byla kvůli závažnému třesu zavedena hluboká mozková stimulace v roce 1998. Za uplynulých 20 let bylo v Centru pro intervenční terapii motorických poruch (iTEMPO) Neurologické kliniky ve spolupráci s Nemocnicí Na Homolce takto implantováno již 290 nemocných. Do bazálních ganglií jim lékaři zavedou elektrody spojené s programovatelným stimulátorem uloženým pod kůží na hrudníku. Elektrické pulsy vysílané stimulátorem ovlivní činnost mozku do té míry, že jej ‚přeprogramuje' a pacienti získávají nad svými pohyby opět kontrolu. Metodou hluboké neurostimulace mozkových jader odborníci léčí stále širší spektrum nemocných, nejnověji např. ty s Touretteovým syndromem.
klu

Ve zdravé Praze zdravý a statečný zub
Naši studenti Zubního lékařství v úterý 17. dubna na Palackého náměstí v Praze pomáhali lidem se správnou technikou čištění zubů, aby tak zamezili vznik zubního kazu, zubního kamene a zánětu dásní. Zároveň poradili, jak bojovat se strachem z ošetření, zejména u dětí. Sdružení studentů stomatologie ČR i v letošním roce zorganizovalo akci pod záštitou děkana Aleksiho Šeda.
klu

Středoškoláci s Jedničkou
Také v dubnu navštívily desítky středoškoláků interaktivní workshopy, které jim nabízí naše fakulta. Tentokrát si studenti z gymnázia v Teplicích a Lounech vyzkoušeli první pomoc, samovyšetřování prsou a varlat nebo odběry krve, podívali se do Anatomického muzea a poznali tajemství chemie. Děkujeme!
red

Medik roku 2018
Tým našich studentek 6. ročníku pod vedením Lucie Svobodové se v soutěži Medik roku 2018, která se uskutečnila v dubnu v Jindřichově Hradci, umístil na 7. místě z 19 přihlášených. „Byla to skvělá příležitost, jak si rozšířit teoretické znalosti a ověřit manuální zručnost. Určitě doporučujeme tuto zkušenost všem studentům medicíny," říká Lucie. Titul Medik roku 2018 si odvezli do Prahy studenti 3. LF UK.
red

Věda nás baví!
Přijďte podpořit své kolegy, pre- i postgraduální studenty, kteří se zapojili do 19. studentské vědecké konference. Vybrané příspěvky budou autoři prezentovat formou přednášky, nebo posteru 17. května od 9.00 v posluchárně Purkyňova ústavu. Vyhlášení výsledků nejlepších prací se pak uskuteční 30. května od 16.00 ve Fausťáku – Akademickém klubu.
Všichni jste srdečně zváni!
zub

VŠICHNI CHCEME BÝT JEDNIČKA

Sportujete? Pomozte nám oživit tělovýchovnou jednotu!

Měří 194 cm. Závodně plaval, hrál kopanou a volejbal – jeho maximální dosah ve výskoku byl 336 cm. Je diplomovaným trenérem volejbalu, rekreačně ale zkusil spoustu dalších sportů včetně potápění nebo paraglidingu. Rád taky chodí na houby, hlavně na lišky, a začal se učit hrát na bicí, což mu bere veškerý volný čas. Až bude jednou opouštět Jedničku, chtěl by své pracoviště předávat v dobré kondici a s respektem u ostatních. I proto se nedávno rozhodl založit První lékařskou tělovýchovnou jednotu (PLTJ), z. s., která bude sdružovat sportující studenty na naší fakultě. PaedDr. Josef Marcoň, přednosta Ústavu tělesné výchovy (ÚTV).

V důchodu prý bude z Pepy italsky mluvící bubeník :)

Je život na fakultě kontaktní sport?
Spíš bych použil přirovnání ke sparingu. Myslím si totiž, že vztah učitele a studenta funguje velmi dobře. Že jsou spolu schopni komunikovat, prožít spoustu dobrého, ale zároveň si být i soupeři a pak si podat ruku.

Co bylo hlavním impulzem pro vznik PLTJ?
Když jsem v roce 1992 nastoupil na fakultu, dostal jsem posléze od vedení úkol vést její tělovýchovnou jednotu VŠTJ Medicina Praha, která vznikla už v 60. letech a měla dlouholetou tradici. Stal jsem se tedy jejím předsedou a deset let stál v jejím čele. V té době bylo na celé fakultě asi 2000 studentů, jednota přitom měla 22 oddílů a přes 520 členů, takže každého zhruba čtvrtého medika. Fungovala velmi dobře nejen co se týká sportu, ale i provázanosti s ÚTV.
Mou současnou vizí je tedy znovuoživení tohoto spolku, s cílem sdružovat studenty stávající i nově příchozí, kteří chtějí sportovat a najít na 1. LF UK zázemí, stejně naladěné lidi, partu… To je můj primární zájem. Postupně bych pak velmi rád stabilizoval tým trenérů a tok financí.

A proč vzniká nový spolek?
Co se stalo s VŠTJ Medicina Praha?
Před 14 lety došlo k tomu, že se části členů VŠTJ Medicina podařilo převést jednotu na jinou činnost. Smyslem bylo poskytnout pacientům III. interní kliniky – především těm obézním – možnost sportovat pod vedením lékařů a lektorů. To je nepochybně bohulibá věc a po odborné stránce proti ní nic nemám. Ale bohužel došlo k odklonu od studentského sportu a po odvolání tehdejšího výboru i k odklonu od ÚTV. Na akademickém světě si mj. vážím toho, že se lidé dokážou domluvit, jsou rozumní, většinou chápou argumenty druhé strany a najdou konsenzus. Před lety nalezen nebyl a VŠTJ Medicina začala pod původním názvem žít vlastním životem, na úkor studentů.

Proč by se tedy studenti měli stát členy PLTJ?
Toť otázka! :) Myslím si, že v současnosti přichází na fakultu spousta zajímavých sportovců, kteří se zabývají i netradičními sporty, jako jsou lezení, lukostřelba, střelba, šerm, bowling, taneční rokenrol, běh na dlouhé tratě… Máme tady i házenkáře, který vyhrál s Duklou Praha mistrovský titul, a skvěle fungující florbalový oddíl. Nejen okolo nich se tedy mohou ostatní sdružovat, protože ani studium medicíny neznamená, že člověk musí skončit se sportováním. Chtěli bychom taky oživit tradiční kolektivní sporty, jako jsou volejbal, kopaná nebo basketbal, které stály u zrodu vysokých škol bývalého Československa. U nás ve výuce sice existují, ale nemají žádnou nadstavbu.
Budeme proto rádi, když se k nám studenti naší fakulty přidají a pomohou nám PLTJ rozvíjet dál – je to sice běh na dlouho trať, ale chtěli bychom se postupně vrátit k původním tradicím sportovním i spolkovým.

Kde se zájemci mohou hlásit a co získají díky členství?
Do stanov našeho spolku bylo zaneseno, že řádnými členy se mohou stát jen studenti 1. LF UK, kteří také budou rozhodovat o tom, jak bude PLTJ fungovat, a budou nakládat se získanými prostředky. Registrovat se mohou prostřednictvím formulářů, které dostanou v hodinách tělesné výchovy nebo na našem ústavu. Doufám, že časem získají dobrou partu :). Pokud se týká materiálních výhod, v současnosti nejsou žádné, protože začínáme a musíme nejdříve vytvořit členskou základnu, abychom se mohli zařadit do vyšších struktur, které nám zpětně budou přispívat na činnost. Počítám, že toto období bude trvat zhruba rok. Materiální výhody by tedy měly přicházet v druhém, třetím roce.

A to bude znamenat?
Díky tomu, že jsme byli v listopadu přijati Českou asociací univerzitního sportu do rodiny sportovních klubů, měli bychom od ní získávat dotace na členy studenty, a tudíž i na aktivity PLTJ. Později bych se spolkem také rád vstoupil do Pražské tělovýchovné unie, opět z důvodu finanční podpory.

Je spolek určen opravdu jen studentům?
Budeme rádi za každého člena, který se k nám přidá a pomůže nám s rozvojem. Bude mít ovšem jedno velké omezení – a sice, že nebude mít rozhodující hlas na valné hromadě. Což znamená, že musí přijmout skutečnost, že se nebude přímo podílet na řízení spolku. To bude přenecháno pouze studentům a zaměstnancům ÚTV.

Máme na Jedničce hodně dobrých sportovců?
Máme tady spoustu studentů, kteří reprezentují fakultu – a dosahují dobrých výsledků ať na úrovni akademické, tak i národní či světové –, proto si myslím, že by měli být zviditelněni. V mých dalších plánech tudíž je, že bychom každý rok na konci letního semestru vyhlašovali tři sportovce daného období s tím, že by od vedení fakulty mohli získat třeba podporu ve formě stipendia. Šlo by i o určité morální ohodnocení jejich ▶

sportovních činností. Do budoucna by asi taky nebylo od věci, kdybychom vytvořili fakultní dresy v kombinaci vybraných barev, které by sportovce identifikovaly s životem Jedničky. Věřím, že spousta z nich by to ocenila.

Jak vnímáte současný univerzitní sport v ČR?
Na letošní olympiádě v Pchjongčchangu naši hokejisté slavně porazili výběr USA, ale málokdo už řekl, že porazili výběr univerzitní. To jen svědčí o podpoře sportu v rozvinutých zemích. Na naší univerzitě bohužel trochu vázne komunikace ohledně toku financí. Přesněji řečeno, tok financí by se měl časem zviditelnit a celý systém trochu „učesat“, aby i vedoucí jednotlivých ústavů a kateder tělesné výchovy neoborových fakult – tedy ostatních, než jsou FTVS nebo Pedagogická fakulta –, které také mají výuku sportů ve své pracovní náplni, měli přehled, co je z poskytnutých peněz hrazeno a mohli se plnohodnotně podílet na reprezentaci univerzity. Velmi rád bych si k tomu sjednal schůzku s panem rektorem.

Čím jsou pro vás za ta léta Dobronice?
Vším. Dobrým i tím špatným. Přes léto tam trávím asi 7 týdnů nonstop. Mnoho lidí nám závidí, že v Dobronicích můžeme být, a já bych určitě neměnil. Ale jen málokdo si uvědomí, že tam od svítání do soumraku žijeme veřejný život a musíme se přizpůsobovat kolektivu. A to člověka časem vyčerpává sociálně i fyzicky, takže se musí naučit zalézt si, být sám a odpočívat.

Co vám teď dělá sportovní radosti?
Asi jako všem bývalým sportovcům fakt, že mohu po těch všech zraněních vstát, chodit a být na hřišti :)

Jaké další koníčky máte?
Teď mám jednoho velkého – učím se hrát na bicí. Veškerý svůj volný čas proto trávím za soupravou, ale kam to povede, zatím nevím… Doufám, že se mi otevře další, hudební svět. Teprve ho začínám objevovat.
jat

Plnou verzi rozhovoru nejdete na: www.lf1.cuni.cz/rozhovory

JEDNIČKA MĚSÍCE

Zeptali jsme se vašich kolegů, které osobnosti nebo jakému počinu by v uplynulých dvou měsících dali jedničku a proč:

Chelsea Edwards, 4th year GM
On 24th March 2018 LF1 Charity Teams Feed the Homeless event took place together with the Help the Homeless Prague event. Last semester we had 3 events where we gave 60 sandwiches and 6L of tea + coffee. This time we reached out to over 50 people giving 40 sandwiches and two bowls of chicken curry! We gave toiletries e.g. toilet paper, tissues, hand sanitizer, socks, underwear, toothpaste and brushes, soaps, sanitary pads and face towels. It is remarkable to see people from all backgrounds (students, workers, locals, foreigners) come together to help the community and to recognise that simple acts of kindness can provide support, care and hope to the most vulnerable groups of our community.

Doc. Tomáš Kučera, přednosta Ústavu histologie a embryologie
Jedničku bych velmi rád udělil panu profesorovi Pokornému z Fyziologického ústavu naší fakulty, který mně dal řadu cenných rad pro uskutečnění výběrového řízení na výjezdy v rámci programu ERASMUS+. Letos jsem po panu profesorovi převzal funkci fakultního koordinátora tohoto programu a jemu také patří velký dík za dlouholetou práci, kterou na této pozici pro fakultu a pro vyjíždějící i příchozí studenty vykonal.

Renata Doležalová, 3. ročník ZL
„Jedničkou Měsíce“ se pro mě stala událost ohledně možnosti nového léku proti rakovině, na které má velkou zásluhu český vědec Pavel Majer. Celý jeho tým dodal opětovnou naději miliónům nemocných v celém světě. Látka pocházející z peruánské hlíny zbaví nádory přísunu živin. Pro zdravou tkáň je neškodná, jelikož se aktivuje až v rakovinných buňkách. Správnou cestu již ukazovali slibné výsledky na buňkách, myších, ale i prasatech. Ve prospěch celého projektu mluví také vize testování léku na lidech již za dva roky a předpoklad případného uvedení na trh mezi roky 2025–2027. Tímto bych ráda popřála celému týmu i nadále hodně úspěchů.
had, mš, jat

CO PRO MĚ ZNAMENÁ JEDNIČKA

Prof. MUDr. Otomar Kittnar, CSc., přednosta Fyziologického ústavu

Duší každé instituce jsou lidé, kteří v ní působí. Zvláštností výukových institucí je, že jejich duši tvoří nejen její zaměstnanci, ale také studenti, kteří se zde připravují na své budoucí povolání.
Velkou a výjimečnou silou naší fakulty je bezesporu její mimořádně bohatá historie a tradice. Fakultou prošla za 670 let její existence dlouhá řada významných osobností, ať už v roli studentů nebo pedagogů, případně postupně v rolích obou. A rád bych upozornil, že nemám na mysli jen jména, která se objevují v knihách o historii medicíny nebo v monografiích o dějinách Karlovy Univerzity, ale i mnoho lékařů a vědců, kteří se sice nezapsali do historie přímo zlatým písmem, ale svou prací přispěli k rozvoji i věhlasu naší alma mater.
Je však zřejmé, že dobré jméno a reputace fakulty nemohou být založeny jen na historii a tradici.
A protože úkolem lékařské fakulty je připravovat kompetentní odborníky v lékařských a zdravotnických oborech, je osud její pověsti závislý především na jejich odborných kvalitách.
A tím se dostávám k odpovědi na otázku, čím je pro mě Jednička: je to místo vzácného setkávání, setkávání s bohatou historií a slavnými jmény a současně setkávání s těmi, kdo budou zajišťovat reputaci naší fakulty v následujících několika desetiletích.
A pro tato krásná a obohacující setkávání je pro mě ctí i radostí pracovat na 1. lékařské fakultě.
■

HYDE PARK

Názory? Zkušenosti? Fakta či domněnky? Zajímá nás vše!

Systematické studium. Analýza a interpretace. Nové postupy. Etika... Díky kterým atributům se z profesní odborné práce stává práce vědecká? Nebo snad pomyslná hranice mezi nimi neexistuje?

Kde vidíte hranici mezi odbornou a vědeckou prací v biomedicíně?

Prof. Jarmila Heissigerová, přednostka Oční kliniky

Věda má jasný cíl – objevit něco nového. Odborná práce naopak s pomocí poznatků nabytých díky vědě umožňuje realizovat či zlepšovat již zavedené postupy. Vědecká práce je tedy krokem do neznáma, zkoušením neověřeného. Jako oční lékařka vidím šedou zónu přechodu vědecké v odbornou práci v klinických studiích s novými léčivy. Biologikum aplikované pacientovi pro novou indikaci může být ve své podstatě experimentální, a proto je významná etická stránka věci. Musíme si jasně definovat, zda nový postup nebude pro pacienta rizikem převyšujícím přínos ve srovnání s již ověřenou léčbou. Bez vědy však nikdy není možná cesta vpřed, a to platí i pro medicínu.

Prof. Zdeněk Fišar, Psychiatrická klinika

Hranice mezi odbornou a vědeckou činností v biomedicíně není ostrá a závisí na definici těchto činností. Definujme, že (1) vědecká práce je systematická činnost zaměřená na produkci nových původních poznatků a jejich analýzu a interpretaci, s využitím opakovatelné metodiky a s možností ověření výsledků; zahrnuje definici předpokladů a vytváření hypotéz a teorií; (2) odborná práce využívá v praxi i ve výzkumu poznatky získané díky vědě a může produkovat výsledky a data využitelná ve vědecké práci; zahrnuje kompilace, komparace, recenze, vypracování přehledů a odborné úvahy. Hranici mezi odbornou a vědeckou prací potom lze spatřovat v tom, zda činnost vede k získání původních poznatků, jejich vyhodnocení a tvorbě původních prezentací a publikací.

MUDr. Klára Kamererová, postgraduální studentka

Vědecká práce musí mít veškeré atributy práce odborné, ale klade ještě větší důraz na systematičnost a přehlednost – dlouhodobé ukládání dat, jejich třídění a analýza. Mimo to věda musí přinášet nové poznatky v podobě publikování článků a přednášení, kdežto odborná práce není založena na přinášení nového, dosud neobjeveného.

Prof. Petr Urbánek, Interní klinika, ÚVN Praha

Odborná práce představuje rozsah činností, které vyplývají z rozsahu vlastního klinického oboru. Předpokladem je dosažení určité úrovně postgraduálního vzdělání. Nejedná se přitom „jen“ o získání atestace v příslušném oboru, ale i o další související dovednosti. Ke vzdělání je pak nutno přidat i přístrojové vybavení. Souhrou těchto základních parametrů je definována úroveň odborné činnosti. Dalším faktorem, který vymezuje odbornou činnost oproti činnosti vědecké, je systém standardů a odborných doporučení. Vědecká klinická činnost na všechny uvedené procesy navazuje. Klinická věda by měla mít jako hlavní cíl vnést nové poznatky do zmíněných existujících standardů. Měla by se snažit upřesnit indikace nových (ale i starších) postupů nebo používaných metod. Za specifickou oblast klinického výstupu lze považovat i klinické studie nových léčiv. Nositeli vědecké klinické činnosti by měli být specialisté na pracovištích s nejvyšší odbornou úrovní v daném oboru.

Doc. Tomáš Honzík, přednosta Kliniky dětského a dorostového lékařství

Zejména na poli vzácných onemocnění, které je mi osobně nejbližší, se hranice stírá, odborná práce zde má bezesporu vědecký přesah. Klinik musí vytvářet nové postupy hodnocení klinických příznaků k optimalizaci vstupních parametrů pro potřeby mezinárodních registrů, sledování průběhu onemocnění a efektu terapie. Pokroky v molekulární diagnostice zvyšují nároky na interpretaci výsledků sekvenování nové generace a funkčních studií. Vzácné diagnózy vyžadují studium etiopatogeneze, individuální přístup k terapii, sledování možnosti zapojení do klinických léčebných studií a také boj o zajištění financování nákladné léčby. Stejně jako klinik potřebuje klinicky orientovaného výzkumníka, tak výzkumník v biomedicíně potřebuje vědecky motivovaného klinika. U nás na klinice/fakultě se tyto týmy potkávají a výtečně spolupracují, čehož si velmi vážím.

Prof. Eva Králíková, Ústav hygieny a epidemiologie, III. interna

Věda není možná bez odborné práce, která je řemeslem. Některá řemesla mají k vědě blíž než jiná, například řemeslo lékaře. Vědou pak je objevování nových a replikovatelných skutečností. Léta mne fascinuje věda kolem kouření – denně nacházím nové publikace v rámci všech oborů medicíny, jen v databázi PubMed jich je přes čtvrt miliónu. Pro někoho je kouření jen zlozvykem. A že škodí, to ví každý. Co na tom zkoumat? Tady pár námětů – kouření způsobuje slepotu, poruchy erekce, osteoporózu, snižuje imunitu, účinek drahých léků, zhoršuje kvalitu spánku, ovlivňuje střevní mikrobiom... Kolegové, prosím, podívejte se do některé z databází na souvislost kouření s tím, co děláte. Třeba pak přispějete vědě svým dílem.

Anastasija Kryvonosova, 3. ročník VL

O vědu jsem se začala zajímat teprve nedávno – a právě v těchto začátcích jsem poznala, že v ní jde nejen o odbornost a znalost určitých termínů, ale i o jisté nadšení a šanci poznat úplně nové skutečnosti. Věda je plná překvapení, prostě se něco může povést, ale také nemusí. Občas se i špatný či neočekávaný výsledek ukáže být zajímavou hodnotou, se kterou bude možné dál pracovat. Tato nejistota a neustálé objevování nových hranic mi přijde fascinující.

HYDE PARK

Prof. David Sedmera, Anatomický ústav

Nedávno jsem vyslechl přednášku Dr. Sabine Hildebrandt z Harvardu o anatomii a anatomech v letech nacistického Německa. Myslím, že tato doba jasně ukázala, že kromě odbornosti je ještě nutný jistý etický rámec – který zde byl totálně posunut vinou dehumanizace některých spoluobčanů, což vedlo k dnes neospravedlnitelným činům včetně pokusů na lidech. Podobný etický rámec je potřeba i pro práci na experimentálních zvířatech, a koneckonců i k výchově postgraduálních studentů. Mám bohužel pocit, že čím podrobnější nám doba a právníci předkládají návody a seznamy toho, co se smí a co ne, tím méně se uplatňuje zdravý rozum a přirozené lidské zábrany, založené na dlouhodobém společenském konsensu a mravní integritě každého vědce.

Prof. Jan Plzák, přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, FN Motol

Během své profesní kariéry jsem měl možnost se věnovat biomedicíně ve velmi širokém slova smyslu. Od vědecké laboratorní práce na Anatomickém ústavu naší fakulty až po práci chirurga na operačním sále Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku FN Motol. Po vědecké stránce od molekulární a buněčné biologie až po vědu klinickou. Z mého pohledu se proto hranice mezi odbornou a vědeckou prací stírá, v mém případě na sebe plynule navazují a navzájem se neustále prolínají.

Prof. Radan Brůha, IV. interní klinika

Věda může mít různé podoby; jiný pohled má molekulární biolog a jiný pohled má klinik. V klinické medicíně je to především hledání nových souvislostí a dosud neznámých informací. Pro mě osobně je věda něco navíc k běžné odborné práci, něco, kdy člověk nevystačí s běžnými rutinními, naučenými a ověřenými postupy. Sobecky řečeno, věda je pro mě odměnou, zábavou. V dnešní době, kdy je běžná práce v klinické praxi provázena stále nesmyslnějšími a časově náročnějšími administrativními opatřeními, může být věda alespoň částečným únikem ke smysluplnější činnosti. To nemění nic na skutečnosti, že i věda (či především věda) je tvrdou prací.

... a co si myslíte vy?

JEDNIČKA A ZAHRANIČÍ

Celý svět se přijel podívat na Open Day 2018

USA, Indie, Německo, Spojené Arabské Emiráty... Ze všech světových stran se 6. dubna přijeli na naši fakultu podívat zájemci o studium v anglických studijních programech.

Open Day 2018 byl opět ve znamení otázek a odpovědí k všelijakým tématům rázu studijního, praktického i byrokratického. Návštěvníci si mohli prohlédnout moderně vybavená pracoviště na stomatologii, anatomii, fyziologii nebo histologii. Uchazečů jsme se mj. dotazovali na motivy jejich zájmu o naši fakultu – a tohle jsme zjistili:

- nejčastěji se o 1. LF dozvěděli z internetu (59 %) či z vyprávění bývalých nebo současných studentů (28 %);
- někteří podali přihlášku na medicínu i ve své rodné zemi, většina ovšem pouze v ČR (62 %), kde si také přejí studovat;
- obecné důvody k přání studovat u nás se dělí rovným dílem mezi vyšší kvalitu studia medicíny v ČR (než v zemi uchazeče) a pozitivní ohlasy našich bývalých či současných studentů, mezi dalšími motivy figurují touha po zkušenosti se studiem v zahraničí či prostě po širším spektru možností;
- ke konkrétnímu zájmu o 1. LF vedly uchazeče přesvědčivá prezentace zástupce fakulty v zahraničí (69 %), doporučení našich studentů (18 %) a také vynikající umístění 1. LF a univerzity v mezinárodních hodnoceních (13 %);
- všichni z dotázaných podávají přihlášku ke studiu v programu General Medicine, 13 % se zároveň uchází i o studium programu Dentistry a 4 % se chtějí přihlásit na oba programy;
- mezi návštěvníky převládaly ženy (60 %), průměrný věk respondentů byl 19 let;
- uchazeči se nejčastěji rekrutovali ze Spojených Arabských Emirátů, Kanady, dále pak z Indie, Francie, Německa, Iránu či ze Španělska.

zub

Řekli o „Jedničce“

Shahin Alarbid, Kuwait

The Czech Republic offers the opportunity to study in English and a very good education system specially in medicine.

Akanksha Dogra, India

I decided to study in the Czech Republic because it is a beautiful country and the city is perfect for students.
I would choose 1. LF for the excellent reputation and to be a doctor with best University in Czech.

Batuhan Basarik, Turkey

I always wanted to be a doctor, and I´ve chosen this way with study abroad. And I found the most compatible option for me. I have two friends who are studying at 1. LF UK.
I came to Czech Republic last year for just visit First Faculty of Medicine. At the end of my journey I felt in love with Czech Republic and after then I decided to study in CR at 1. LF UK.

STÁŽ ERASMUS

Jak získat motivaci pro studium i po něm?

Již delší dobu jsem měl potřebu změnit prostředí. Chtěl jsem poznat odlišný systém vzdělání a získat rozhled. Pokud máme přehled o tom, jak věci na různých místech probíhají, a umíme kriticky myslet, můžeme si vytvořit vlastní plnohodnotný názor. Hledal jsem vlastní cestu k tomuto povolání (nikoli zaměstnání či práci, to já rozlišuji). Chtěl jsem vědět, jakým způsobem chci medicínu dělat, nebo jestli vůbec…

V Bordeaux Pavel navštívil i proslulé vinice.

Hledal jsem takovou náplň mých pracovních dní, abych si na konci týdne řekl „to už je zase víkend“ a těšil se na pondělí. V tom, co děláme, musí být vášeň, jinak nemůžeme být v životě nikdy úplně šťastni. U nás doma, v Česku, jsem tuto vášeň opakovaně ztrácel. Říkal jsem si, že bych se měl možná podobně jako řada dalších lidí věnovat jiným projektům nebo začít studovat odlišnou školu. I díky zahraničním stážím jsem potřebnou vášeň opět začal nacházet.

Vystupte z komfortní zóny

Během studia jsem měl možnost sledovat práci lékařů v Rize, Bordeaux, Paříži, Ženevě a Indonésii. Možná nejzajímavější zkušenost, v USA, mne ale zatím ještě čeká. Nejtěžší částí na realizaci takové stáže nejsou zdaleka peníze (stipendium pokryje téměř veškeré náklady), ale schopnost vyjít z komfortní zóny a poprat se s nikdy nekončící administrativou. Jednoznačným plusem zahraničních stáží je možnost vyzkoušet si své teoretické znalosti a naučit se je užívat v praxi. To je také jediná smysluplná cesta, jak si zafixovat a správně používat vědomosti, kterých se učíme velké množství a které bohužel v Česku tak rychle zapomínáme. Díky stážím jsem si navíc vytvořil mezinárodní síť známostí v oboru, zdokonalil se jazykově a získal odborné dovednosti.

Získejte praktické zkušenosti…

Stáže jsou často koncipovány prakticky. Student se stává součástí týmu, je asistentem konkrétního lékaře. Vyšetřuje pacienty, asistuje během operací, vyřizuje nemalou část papírové dokumentace, telefonuje s lékaři z jiných oddělení, pracuje s nemocničním systémem apod. Tímto způsobem se nejen rychle učí, ale také pomáhá přidělenému lékaři a značně mu šetří čas. Ten jej využívá k vytvoření užší vazby s pacientem. Lékař tak není v celodenním stresovém módu a eliminuje možné chyby v průběhu práce. Takový režim vede mediky k odpovědnosti a motivaci, a to jak ve vztahu k jejich pacientům, tak ke svému staršímu neatestovanému kolegovi.

V Paříži asistoval (na snímku vpravo) při operacích.

… hodnocení i doporučení…

Medici nejsou na oddělení navíc, naopak jsou vyžadováni a každé oddělení je potřebuje. Studentům, kterých bývá méně než u nás, je přiděleno místo v kanceláři častokrát společně s lékaři. Jednotlivá oddělení jsou větší, medici tak mají někdy na starost hned několik pacientů. V klinických ročnících tedy pracují se skutečnými pacienty, jejich příběhy, nikoli se simulátory. Za takto odvedenou práci dostávají adekvátní finanční ohodnocení, evaluaci a pro takový systém vzdělávání klíčové doporučující dopisy, díky kterým zvyšují své šance získat v budoucnu místo na vysněném pracovišti. Špatní studenti nebo věční flákači, kteří demotivují ostatní kolegy v kruhu, se velmi rychle odhalí a vyselektují. Množství nekvalitních absolventů nebezpečných sobě i pacientům se tak omezí na minimum. Ohromným plusem je nakonec právě dostatek školitelů v pre- i postgraduálním vzdělávání, nikoli finanční ohodnocení, jak by se mohlo na první pohled zdát. Pokud studenty nebo již absolventy nemá kdo učit, jak může člověka povolání bavit a jak nemá vyhořet? Přál bych si, abychom postupem času dokázali využít naplno pracovní potenciál mediků i u nás, a tím ulehčili přetíženému systému. Často je také zahraniční stáž brána vyučujícími spíše jako dovolená během studia. Takové tvrzení není pravdivé minimálně v zemích, které jsem uvedl výše. Studenti se poté nepochopitelně setkávají s neuznáváním stáží v Česku. Věřím, že časem se tyto nešvary začnou měnit i u nás.

Zkušenosti získal také v ženevské fakultní nemocnici.

A předávejte pozitivní energii dál

K povolání lékaře vede často trnitá cesta. Studium se zdá být pro řadu z nás někdy víc než náročné. Každý občas potřebuje dobít energii a získat motivaci pro jeho další pokračování. Mně v tomhle zahraniční stáže jednoznačně pomohly, mohu je proto s čistým svědomím doporučit každému. Ve Švýcarsku se stávají povinností v rámci studia i následné předatestační praxe. Společně tak mohou nejen studenti přivážet svěží vítr a pozitivní energii k nám domů. Můžeme pomoci dále zlepšovat fungování našeho vzdělávání, nemocnic a vztahů v pracovních kolektivech. Překvapilo mě, že někteří lékaři v Ženevě znali a chválili úroveň lékařské péče u nás doma. To by nás mělo těšit a motivovat k další práci. Věřím, že těchto pozitivních sdělení bude stále přibývat.

Pavel Matuška, 6. ročník VL

ZE STUDENTSKÝCH SPOLKŮ

ASF + SSS ČR: Studenti studentům

Ve středu 28. února se ve Studentském klubu Celetná konala výjimečná událost, workshop zvaný Fyzioterapie ve stomatologii (aneb studenti studentům). Společná akce dvou spolků naší fakulty, které se do té doby navzájem příliš neznaly.

Fyzioterapeuti stomatologům…
Celé to začalo, když pražská sekce Sdružení studentů stomatologie ČR (SSS) oslovila Asociaci studentů fyzioterapie (ASF), zda by pro ně uspořádala workshop zaměřený na pracovní ergonomii stomatologů a terapii nejčastějších diagnóz souvisejících s výkonem tohoto povolání. Přišlo nám to jako super nápad, a tak se zrodila akce, která poprvé spojila naše spolky dohromady. Kromě drobného počátečního zpoždění kvůli technickým problémům, které se však díky nasazení organizátorů podařilo vyřešit, probíhal workshop bez problémů. Přednášející Jakub Novák, student 2. ročníku navazujícího magisterského studia na 2. LF, shrnul teoretické poznatky, které doplnil o praktické tipy a nácvik kompenzačních cvičení, přímo fantasticky. Troufáme si říct, že všichni studenti stomatologie odcházeli spokojeni.
Rádi bychom poděkovali SSS ČR za úžasnou spolupráci při organizaci a těšíme se na vás na workshopu vol. 2!

… stomatologové fyzioterapeutům
Aby SSS ČR vrátilo ASF jejich ochotu uspořádat workshop pracovní ergonomie, uskutečnila se ve čtvrtek 15. března přednáška na téma Základy problematiky TMK z pohledu stomatologie. Místem konání bylo tentokrát umělecké prostředí Café Lajka a role přednášejícího se ujal student 5. ročníku stomatologie na naší fakultě Antonín Tichý.
Zvolené téma, které je jedním ze styčných bodů zubního lékařství a fyzioterapie, je velmi obsáhlé. Anatomie a fyziologie temporomandibulárního kloubu (TMK) byla následována přehledem patologií včetně jejich diagnostických a terapeutických mož-

ností. Pro úplnost byly na konec přednášky zařazeny některé další poznatky související s funkcí TMK, např. základy toho, jak u pacienta identifikovat závažné vady skusu nebo diferenciálně diagnostikovat jiné bolesti stomatognátního systému.
Rádi bychom poděkovali ASF za proběhlý workshop i za spolupráci při organizaci výše uvedené přednášky. Věříme, že se vzájemné studentské akce podaří udržovat a dále rozšiřovat.
Antonín Tichý, člen SSS ČR Praha
Július Smolej, zástupce ASF za Prahu

IFMSA: Nezapomenutelné zážitky z Egypta

Kdo s vás už byl v tak nádherné zemi, jakou je Egypt, a nic z ní během své několikadenní návštěvy neviděl? Nám se to stalo letos na začátku března, a přesto jsme odjely z Egypta naprosto nadšené.

TNT 2018
Měla jsem tu čest jet na mezinárodní sjezd mediků pořádaný IFMSA, kde jsme spolu s dalšíma dvěma trenéry, ze Sýrie a Maroka, vedli Training New Trainers (tzv. TNT). Jedná se o 4denní intenzivní kurz, kde se dobrovolníci – studenti medicíny – učí stát se trenérem. Účastníky TNT 2018 byli medici z celého světa: Libanonu, Sýrie, Indie, Indonésie, Nizozemska, Turecka, Srbska, Paraguaye, Egypta, Etiopie, Číny a Pákistánu. Přestože každý přišel z jiného prostředí a kultury, všichni jsme měli společné nadšení se učit, plně se ponořit do všech témat, aktivit, přemýšlení a vymýšlení. Díky různorodosti jsme měli možnost naučit se jeden od druhého o mnoho více. Byl to neskutečně intenzivní a naplňující zážitek, který nás všechny posunul dál. Jsem hrdá, že každý z účastníků byl na konci kurzu schopen použít vše, co jsme ho učili. Nyní má svět 16 nových a skvělých trenérů, kteří jdou nadšeni pomoci budoucím doktorům lépe komunikovat, veřejně vystupovat, řešit konflikty, být efektivnější a šťastnější nejen v pracovním, ale i v osobním životě.
Chtěli byste vyzkoušet tréninky na vlastní kůži? Každé dva týdny pořádáme Open Trainings ve Fausťáku – Akademickém klubu, tak neváhejte a přihlaste se na: *www.facebook.com/TDifmsaCZ/*
Marika Dědinová, IFMSA

První místo pro „stážový tým“!
Tradičně první týden v březnu proběhlo mezinárodní setkání 68th General Assembly March Meeting 2018 IFMSA v Egyptě. Zúčastnilo se ho přes tisíc mediků z více než stovky členských organizací. IFMSA CZ zde byla zastoupena 16člennou delegací, ve které nechyběly ani studentky z naší fakulty. V rámci meetingu se delegáti účastnili zasedání sekcí zabývajících se stážemi a projektových sekcí věnujících se kupříkladu veřejnému zdraví a vzdělání mediků. Oblíbenou událostí byl veletrh stáží, na němž všechny členské organizace prezentují svůj „stážový program“ a kde se každoročně koná soutěž o nejlepší představení tohoto programu. První místo tentokrát získal náš „stážový tým“! Během vyhlašování výsledků bylo v sále ticho, každý napjatě poslouchal. Nikdo z nás to nečekal a při zakřičení „IFMSA Czech Republic“ jsme všichni jako celá delegace vyskočili a začali se objímat. Je dobré podotknout, že toto prestižní ocenění IFMSA CZ nikdy dříve nezískala.
Všem kolegům bych jakýkoli zahraniční výjezd jen doporučila. Je to jedinečná možnost získat nové zkušenosti, zajímavé pohledy na problematiku zdravotnictví optikou různých zemí, spoustu zážitků a mezinárodních přátelství na celý život.
Markéta Hlaváčková, IFMSA

Co dál po absolutoriu Jedničky?

Přes 150 čerstvých absolventů naší fakulty nám poodhalilo své plány do budoucna. Zvolili by opět studium medicíny? Jakému oboru se chtějí věnovat? Kde chtějí pracovat po zakončení studií? Podívejte se na výsledky anonymní ankety.

- Téměř 67 % dotázaných tvořily ženy, 33 % muži.
- Motivací pro volbu budoucího zaměstnání je převážně zájem (52 %), osobní důvody uvedlo téměř 18 %, prestiž je důležitá pro takřka 24 % absolventů a 6 % respondentů vybírá podle finančních podmínek.
- Po zakončení studia chce nejvíce absolventů pokračovat klinickou praxí (téměř 80 %), 14 % by rádo skloubilo práci na klinice s postgraduálním studiem, 5 % absolventů volí další vzdělávání na naší fakultě a necelé jedno procento respondentů chce pokračovat mimo zdravotnictví.
- 48 % absolventů je rozhodnuto pro práci v Praze, v Čechách by pak rádo zůstalo 32 %, 4 % respondentů se rozhodla pro práci v Německu.
- Svůj budoucí obor si většina (téměř 62 %) vybrala již dlouho před ukončením studia. V posledním ročníku se rozhodovalo 23 % respondentů a 15 % absolventů cíleně vybíralo podle pracovního místa.
- Více než polovina absolventů (téměř 53 %) nikdy nebyla na zahraniční stáži, 32 % pak navštívilo alespoň jednu zemi a 15 % dotázaných bylo na dvou či více stážích.
- Téměř 68 % absolventů by se opět rozhodlo nastoupit na naši fakultu, necelých 15 % by pak volilo jinou lékařskou fakultu a 17 % by se rozhodlo pro úplně jiný obor.
- Studium na Jedničce ukončilo 65 % absolventů v řádném termínu, 18 % opakovalo ročník a 17 % nedokončilo studia včas, kvůli stážím.

zub

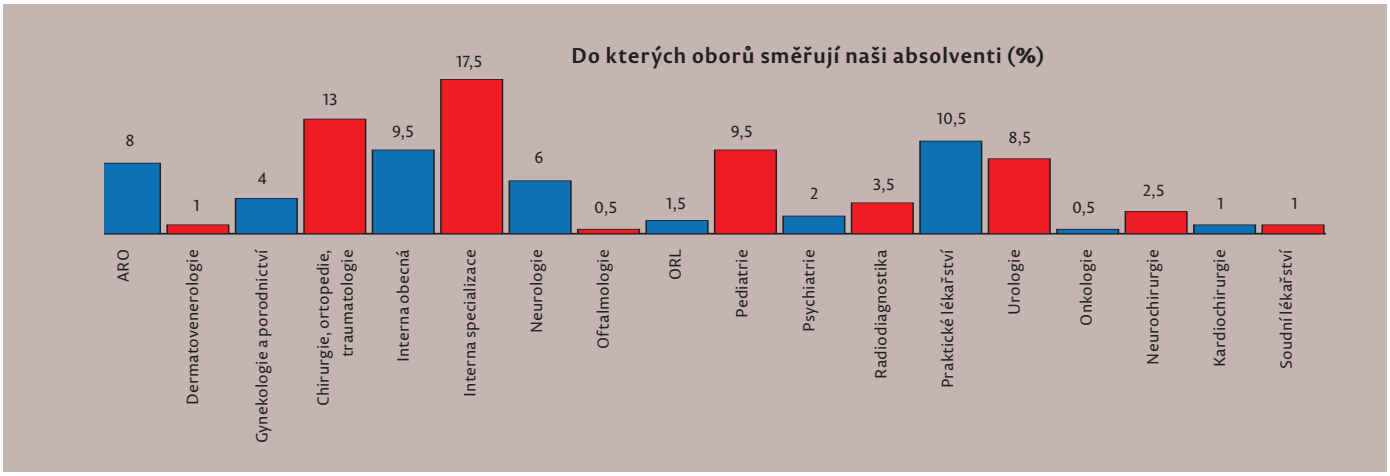

Nejkrásnější den života znovu po padesáti letech

Absolvovali naši fakultu před padesáti lety. Rok 1968, kdy promovali, pro ně znamenal obrovský krok do života, který zasvětili medicíně. Čtyřicet našich absolventů si letos, 21. dubna, v Karolinu připomnělo své *spondeo ac polliceor*, které zde před padesáti lety slavnostně pronesli. Obklopeni rodinami, přáteli a spolužáky se absolventi znovu shodli – medicína byla a je oborem jejich života.

Velký dík patří proděkance prof. Janě Duškové, která se stala garantem Zlaté promoce za naši fakultu a která zlatým absolventům tlumočila radost a čest, s jakou se Jednička ke svým alumni hlásí. Podtrhla také činnost klubu Alumni 1. LF UK, který našim absolventům pomáhá obnovovat ztracené kontakty, udržovat a prohlubovat přátelství a nalézat nová. Velký dík patří i členům kolegia děkana, kteří se Zlaté promoce zúčastnili – prof. Otomaru Kittnarovi, prof. Karlu Smetanovi a MUDr. Martinu Vejražkovi. Slavnostní atmosféra a pozitivně naladění účastníci byli odměnou všem. Ohlasy a fotografie najdete na webu *www.alumni1lf.cz* nebo na *www.flickr.com/1lfuk*.
Těšíme se na další setkání!

klu

MUDr. Václava Nováková, anesteziologožka, Praha

Vnímám toto setkání na naší alma mater jako projev úcty k nám, kteří se již padesát let věnujeme medicíně za podmínek, jež byly vždy velmi těžké. Protože se mi během medicíny narodilo dítě, musela jsem na rok přerušit a studovala sedm let. Studium bylo nesmírně těžké a chtěla jsem ho několikrát vzdát, takže promoce byla pro mě nejkrásnějším dnem mého života.
Při této příležitosti vzpomínám také na řadu osobností, které už s námi nejsou – prof. Borovanského, prof. Hradce, prof. Mazánka. Z těch žijících jsem se přátelila s doc. Bartůňkem, prof. Pafkem. Byli jsme dobrá parta. Jako anesteziologožka jsem roky pracovala ve Všeobecné fakultní nemocnici. Nyní působím v ambulanci pro léčbu bolesti a anesteziologie a resuscitace.

klu

Na Vyšehradě pro stoletou republiku!

Vezměte děti, rodiče, prarodiče, kamarády, známé i neznámé nebo třeba domácí mazlíčky a pojďte s námi oslavit 100. výročí založení Československa! V parku na Vyšehradě na vás v sobotu 15. září čeká nejen nádherný výhled na Prahu, ale i spousta prvorepublikové a nadčasové zábavy.

Po úspěšném open air festivalu, který proběhl před dvěma lety k oslavám 700. výročí narození Karla IV., se Univerzita Karlova rozhodla ve spolupráci s naší fakultou uspořádat další podobnou akci pro veřejnost. Cílem je představit dobové reálie odlehčenou formou, aby se dospělí, mladí i děti pobavili a při tom se i něco dozvěděli.

Polní nemocnice, legionáři či sokolové…
Dopolední a odpolední program open air festivalu První republika se ponese v historickém duchu, nebudou chybět staré automobily, polní nemocnice připravená ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem a Ústřední vojenskou nemocnicí Praha, legionáři, sokolové, spolek Vltavan, tanečníci, divadelníci a hudebníci, ale také fotokoutek České televize s dobovými rekvizitami nebo dílny pro nejmenší, kde si děti budou moci vyrobit třeba prak, létajícího draka, různé šperky nebo se naučit krasopisu. V bazilice svatého Petra a Pavla proběhne krátká modlitba za naši zemi.

… ale také The Tap Tap a Support Lesbiens
Večerní část bude patřit zejména koncertům studentských kapel, které budou předskokany skupin The Tap Tap, Support Lesbiens a Zakázaný ovoce. Na Letní scéně vystoupí Divadlo Na Fidlovačce a rovněž si zde budete moci zajít do prvorepublikové tančírny s minilekcemi.
Po celý den bude pro zájemce připravena vědomostní soutěž s otázkami z historie, dále „zeď přání“, kde budete moci nechat vzkaz republice, komiksová dílna a odvážlivci budou moci točit krátká videa s příběhem o první republice, která budou spolu s fotkami promítána on-line v areálu festivalu.
K dispozici budou také stánky s rozličným občerstvením a pivní stezka :)

Opráski sčeskí historje
Překvapením – zatím pro všechny z nás :) – pak bude krátký komiks (strip) „Opráski“, speciálně vytvořený u příležitosti festivalu První republika, jehož postavičky budou doprovázet veškerou grafiku naší akce. Které to budou, to vám ale odhalíme zase až příště spolu s podrobnějším programem fesťáku.

Tak nezapomeňte, v sobotu 15. září v 10.00 na Vyšehradě!
jat

JEDNIČKA V MÉDIÍCH

Gen způsobující onemocnění rohovky
Česká televize, Studio ČT24, 7. 3. 2018

Lékaři: Protikuřácký zákon funguje
Aktuálně.cz, 9. 4. 2018

Ministerstvo chce 500 milionů ročně navíc pro lékařské fakulty
ČTK, 3. 4. 2018

Transplantace lymfatických uzlin z třísel do podpaží. Pražský výzkum má pomoci ženám po rakovině
ČT24, 16. 3. 2018

CARICATURAE PROFESSORUM NOSTRORUM

V minulém vydání Jedničky jsme vám představili další kresbičku, kterou během studií vytvořil náš nedávný absolvent MUDr. Šimon Matějka a na níž originálně ztvárnil inženýra Jaroslava Duška z Ústavu biofyziky a informatiky. Poznáváte, kdo je vyobrazen tentokrát? :)

Elektronické informační zdroje (23)

Polytematická kolekce SpringerLink umožňuje přístup k elektronickým knihám, knižním edicím, referenčním dílům, ale také k odborným a vědeckým časopisům včetně časopisů lékařských společností. Plné texty časopisů jsou přístupné od roku 1997. Každoročně se v průběžně aktualizované kolekci objeví 10 000 nových knih a přes 270 000 nových článků. Citační metriky jsou dostupné ke každému článku či kapitole v knize. Nejvíce je kolekce využívána v Evropě právě vysokými školami. Přístup k této kolekci včetně on-line tutoriálů naleznete na webových stránkách ÚVI: *uvi.lf1.cuni.cz/e-zdroje/e-casopisy.*
David Horváth, ÚVI

JEDNIČKA BLAHOPŘEJE

k březnovým a dubnovým výročím

doc. MUDr. Janu Kunstýřovi, Ph.D.,
z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Zdenku Hájkovi, DrSc.,
z Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Milanu Tučkovi, CSc.,
z Ústavu hygieny a epidemiologie 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Ctiboru Povýšilovi, DrSc.,
z Ústavu patologie 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Petru Suchomelovi, Ph.D.,
z Neurochirurgické a neurookologické kliniky 1. LF UK a ÚVN Praha

prof. MUDr. Sixtovi Hyniemu, DrSc.,
z Ústavu lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Miladě Zemanové, Ph.D.,
z Onkologické kliniky 1. LF UK a VFN

prof. PhDr. Petru Svobodnému, Ph.D.,
z Ústavu dějin lékařství a cizích jazyků 1. LF UK

doc. MUDr. Evženu Křepelovi, CSc.,
z Ústavu biochemie a experimentální onkologie 1. LF UK

doc. RNDr. Dušanu Cmarkovi, Ph.D.,
z Ústavu biologie a lékařské genetiky 1. LF UK a VFN

doc. RNDr. Bertě Otové, CSc.,
z Ústavu biologie a lékařské genetiky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Zdenku Broukalovi, CSc.,
ze Stomatologické kliniky 1. LF UK a VFN

doc. MUDr. Aleně Černé, CSc.,
z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Otomaru Kittnarovi, CSc.,
z Fyziologického ústavu 1. LF UK

doc. MUDr. Olze Dlouhé, CSc.,
z Foniatrické kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Jitce Abrahámové, DrSc.,
z Onkologické kliniky 1. LF UK a Thomayerovy nemocnice

doc. MUDr. Pavlu Pavlovskému, CSc.,
z Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN

prof. MUDr. Pavlu Dunglovi, DrSc.,
z Ortopedické kliniky 1. LF UK a Nemocnice Na Bulovce

doc. MUDr. Pavlu Michálkovi, Ph.D.,
z Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny 1. LF UK a VFN

VÝZNAMNÁ OCENĚNÍ

UK ocenila Atlas anatomie člověka
Univerzita Karlova letos udělila Cenu Bedřicha Hrozného za nejlepší tvůrčí počin roku 2017 týmu autorů Atlasu anatomie člověka. Ocenění získali prof. MUDr. Miloš Grim DrSc., doc. MUDr. Ondřej Naňka, Ph.D., a akademický malíř Ivan Helekal z Anatomického ústavu naší fakulty.

Cena pro nejlepší absolventy UK
Bc. Anna Radimecká obdržela 18. dubna Cenu rektora pro nejlepší absolventy UK. Jako absolventka bakalářského studijního programu Adiktologie na naší fakultě získala Cenu prof. MUDr. Karla Weignera pro nejlepší absolventy lékařských oborů. Po celou dobu studia dosahovala vynikajících studijních výsledků a obhajobu bakalářské práce i státní závěrečnou zkoušku absolvovala s vyznamenáním.

Sestra roku od Apolináře
Vítězkou soutěže Sestra roku 2017 v kategorii Sestra v managementu a vzdělávání se stala Hana Rittsteinová, emeritní vrchní sestra Gynekologicko-porodnické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.
Gratulujeme! *klu*

KNIŽNÍ NOVINKY

Interna pro bakalářské a magisterské obory

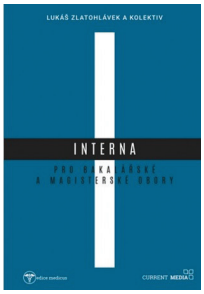

Rozmanitost základního medicínského oboru vnitřního lékařství zasahuje do všech odvětví medicíny – od poruch vnitřního prostředí přes kardiologii, všechny životně důležité orgány až po oblast revmatologie. Základní znalosti oboru musí mít všichni absolventi nejen lékařských, ale i nelékařských zdravotnických programů, kteří se s internou ve své denní praxi setkávají. Právě pro ně je určena předkládaná kniha.
Autoři: Lukáš Zlatohlávek et al.
Nakladatelství: Current Media

Speciální onkologie

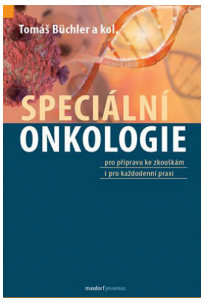

Velmi přehledná a dokonale moderní učebnice speciální onkologie je určena jak pro přípravu ke zkouškám, tak pro každodenní onkologickou praxi. Kolektiv autorů z několika komplexních onkologických center ČR zpracoval naprostou většinu onkologických diagnóz, a to s důrazem na rychlou orientaci. Stručně je vždy uvedena epidemiologie, symptomatologie, etiopatogeneze, diagnostika a diferenciální diagnóza, klinická stadia podle TNM klasifikace, průběh a prognóza. Velmi pečlivě je zpracována oblast léčby – farmakoterapie, radioterapie i léčba izotopy.
Autoři: Tomáš Büchler et al.
Nakladatelství: Maxdorf
klu

Jednička
Bulletin 1. lékařské fakulty UK
Neprodejné, vychází jako dvouměsíčník.

Ročník: 6, číslo: 2/2018
Redakce: Zuzana Burianová, Hana Dittrichová, Petra Klusáková, Olga Bražinová, Michal Španko, Jana Tlapáková, Martin Vejražka
Grafické zpracování: Zuzana Kutíková
Fotografie a ilustrace: archivy 1. LF UK a autorů příspěvků
Své dotazy či náměty můžete poslat na e-mail: jednicka@lf1.cuni.cz
ISSN 2336-4181

JEDNIČKA OBJEKTIVEM

Na aktuální téma nedostatku učitelů medicíny v Čechách debatovali hosté jedenáctého dílu pořadu MEDialogy.

V březnovém Křesle pro Fausta rozmlouval s Marií Retkovou ředitel české sekce Krav Maga Global Jakub Otipka.

Novou tváří našeho klubu Alumni se stal MUDr. Pavel Chrz.

Vzpomínkové setkání k nedožitým 90. narozeninám představitelů oboru anatomie proběhlo 4. dubna v Anatomickém ústavu.

Nejen o sportovních aktivitách na fakultě se u Fausta rozpovídal Josef Marcoň, přednosta Ústavu tělesné výchovy.

Dubnový koncert Fakulta v srdci Karlova, který se konal v kostele na Karlově, přilákal takřka tři stovky posluchačů.